

[Bekijk deze nieuwsbrief online](#)

provinsje fryslân
provincie fryslân

13 maart 2019

Dit is de tweede ganzennieuwsbrief voor het winterseizoen 2018-2019. Via deze nieuwsbrief informeren de provincie Fryslân en de Faunabeheereenheid Friesland u over zaken rondom het Friese ganzenbeleid.

In deze nieuwsbrief:

1. Looptijd Fryske Guozzeoanpak verlengd
 2. Wijziging invulling adequaat gebruik
 3. Verjagen ganzen en weidevogels
 4. Resultaten ganzenaanpak 2017-2018
-

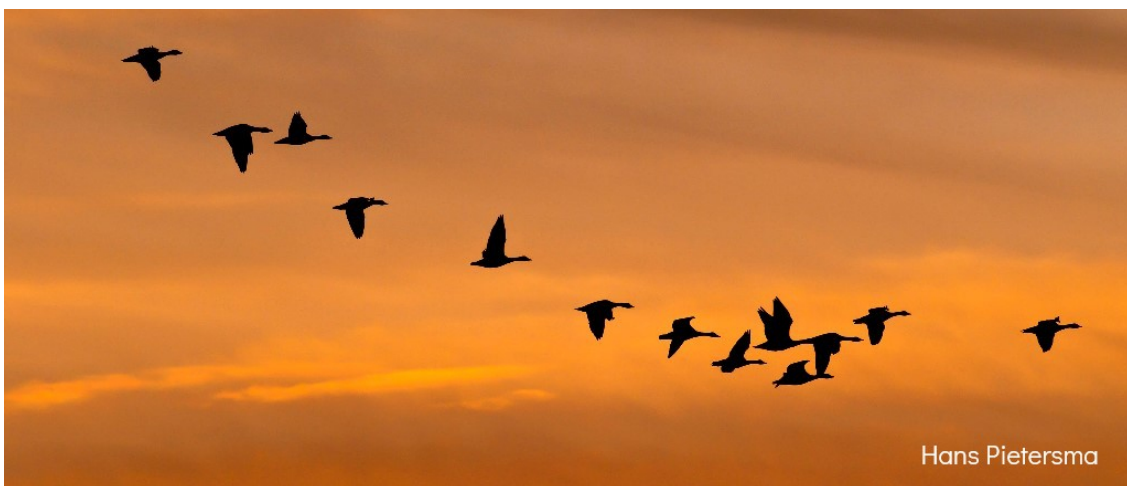

1. Looptijd Fryske Guozzeoanpak verlengd tot en met 2023

Provinciale Staten hebben op 27 februari 2019 besloten om de looptijd van de Fryske Guozzeoanpak te verlengen tot en met 2023. Gedeputeerde Kramer heeft in Provinciale Staten toegezegd de bonus-malusregeling te zullen bekijken en de Staten te betrekken voordat deze regeling eventueel door Gedeputeerde Staten in werking zal worden gesteld.

Van een aantal andere besluiten die horen bij de ganzenaanpak, zoals de begrenzing van de ganzenfoerageergebieden en het Faunabeheerplan Winterganzen zal de looptijd ook nog moeten worden verlengd tot en met 2023. Gedeputeerde Staten zullen deze verlenging tijdig regelen.

Er lopen nog bezwaarprocedures tegen de goedkeuring van het Faunabeheerplan Winterganzen. Het is op dit moment nog niet te zeggen wat de uitkomst daarvan zal zijn en wat dit betekent voor dit Faunabeheerplan.

2. Wijziging invulling van adequaat gebruik Gedeputeerde Staten hebben op 12 maart besloten tot een belangrijke wijziging in het 'adequaat gebruik'. Deze wijziging is dat grondgebruikers mogen registreren wanneer er geen ganzen aanwezig zijn. Dat geldt voortaan ook als adequaat gebruik.

Hoe werkt adequaat gebruik tot nu toe?

Adequaat gebruik houdt in dat een grondgebruiker die een tegemoetkoming in schade heeft aangevraagd genoeg doet om verdere schade zo veel mogelijk te beperken. Dit moet vanaf het moment van aanvraag tot aan het moment van aftaxatie (van de schade). De grondgebruiker moet ten minste twee maal per week een bejaagactie met ondersteunend afschot uitvoeren of laten uitvoeren. In geval de uitvoerder bij de schadepercelen is geweest maar om welke reden dan ook niet tot afschot heeft kunnen komen, wordt de actie geregistreerd als een bejaagactie met afschot = 0. De actie telt dan tóch mee voor de beoordeling van adequaat gebruik.

Waarom wordt de invulling van adequaat gebruik aangepast?

Het komt regelmatig voor dat uitvoerders een actie moeten uitvoeren terwijl vóóraf al bekend is dat er op dat moment geen ganzen in het gebied aanwezig zijn. Dit is frustrerend omdat met een bejaagactie altijd veel tijd, reiskilometers en kosten gemoeid zijn.

Hoe ziet de nieuwe invulling eruit?

1. Net als nu licht de grondgebruiker zijn jager/uitvoerder in dat een aanvraag om tegemoetkoming schade is ingediend. Dit moet de grondgebruiker zelf doen. Dit kan bijvoorbeeld telefonisch of per mail, maar kan niet in SRS worden vastgelegd.
2. Net als nu doet de jager/uitvoerder minimaal twee verjaagacties per week en meldt hij zijn verjaagacties in het Fauna Registratie Systeem.
3. (Nieuw) Zijn de ganzen effectief verjaagd dan stopt de jager/uitvoerder in overleg met de grondgebruiker met zijn verjaagacties.
4. (Nieuw) De grondgebruiker houdt vanaf dat moment zelf bij dat er geen ganzen meer zijn op zijn eigen percelen. Daar is een standaardformulier op papier voor beschikbaar.
5. Komen de ganzen terug dan is het de verantwoordelijkheid van de grondgebruiker om opnieuw zijn jager/uitvoerder in te schakelen.
6. Dan herhaalt zich bovenstaande procedure.

Adequaat gebruik en foerageergebieden

Adequaat gebruik is óók verplicht op percelen na afloop van de periode waarin foerageergebieden begrensd zijn. Dat is dus per 1 april, per 1 mei of per 1 juni. Ook voor deze gebieden geldt dat wanneer ganzen niet meer structureel aanwezig zijn, er mag worden volstaan met de vermelding hiervan op het registratieformulier. De regeling hiervoor is dus exact dezelfde als voor percelen buiten de foerageergebieden. Een verschil is wel dat er in foerageergebieden geen tegemoetkoming voor schade aangevraagd hoeft

te worden omdat hier automatisch wordt getaxeerd.

Wat doet de grondgebruiker en wat doet de uitvoerder?

Belangrijk is dat de grondgebruiker er zelf voor verantwoordelijk is en blijft dat het adequaat gebruik wordt uitgevoerd. De grondgebruiker moet daarom zelf zorgen dat de uitvoerder wordt ingeseind om bejaagacties uit te voeren. De uitvoerder blijft verantwoordelijk voor de registratie van afschot in FRS. De grondgebruiker is er ook zelf voor verantwoordelijk dat het formulier waarop hij registreert dat er geen ganzen zijn naar waarheid wordt ingevuld en wordt ondertekend. De grondgebruiker geeft dit formulier bij aftaxatie mee aan de taxateur.

BIJ12 toetst een aanvraag om tegemoetkoming ganzenschade aan de nieuwe invulling van adequaat gebruik. BIJ12 kan geen tegemoetkoming in schade uitkeren als het adequaat gebruik door jagers niet in FRS is genoteerd. BIJ12 kan ook geen tegemoetkoming uitkeren als het formulier van de grondgebruiker waarop staat dat er geen ganzen zijn, niet bij de taxateur is ingeleverd.

3. Ganzen verjagen, adequaat gebruik en weidevogels

Er zijn nog regelmatig vragen over het verjagen van ganzen en weidevogels. In Ganzennieuwsbrief nr. 4 (maart 2018) is verteld hoe dit werkt. Die tekst herhalen wij hier nog een keer.

In verband met de gewenste rust voor de weidevogels hoeven ganzen in weidevogelgebieden niet actief verjaagd te worden. Weidevogelgebieden zijn percelen waarop een beheerpakket agrarisch natuur- en landschapsbeheer voor weidevogels (leefgebied open grasland) is afgesloten voor het betreffende beheerjaar, met een rustperiode/beheerperiode vanaf 1 april en/of een looptijd tot na 1 april. Dit geldt voor alle beheerpakketten voor weidevogels binnen het leefgebied open grasland. Er wordt in deze gebieden dus niet getoetst op adequaat gebruik. De grondgebruiker dient wel zelf aan te

tonen dat hij/zij met betreffende percelen deelneemt aan genoemd beheerpakket. Kan de grondgebruiker dat niet aantonen, en is er geen sprake van adequaat gebruik, dan wordt geen tegemoetkoming in ganzenschade verstrekt.

Wat betreft de vergoeding van ganzenschade in deze weidevogelgebieden geldt het volgende:

1. In weidevogelgebieden die tot 1 april tevens ganzenfoerageergebied zijn geldt een tegemoetkoming in de schade van 100%.
2. In weidevogelgebieden die tot 1 mei of 1 juni tevens soortspecifiek ganzenfoerageergebied zijn geldt een tegemoetkoming in de schade van 100%.
3. In weidevogelgebieden die geen ganzenfoerageergebied zijn geldt dit jaar een tegemoetkoming in de schade van 80%.

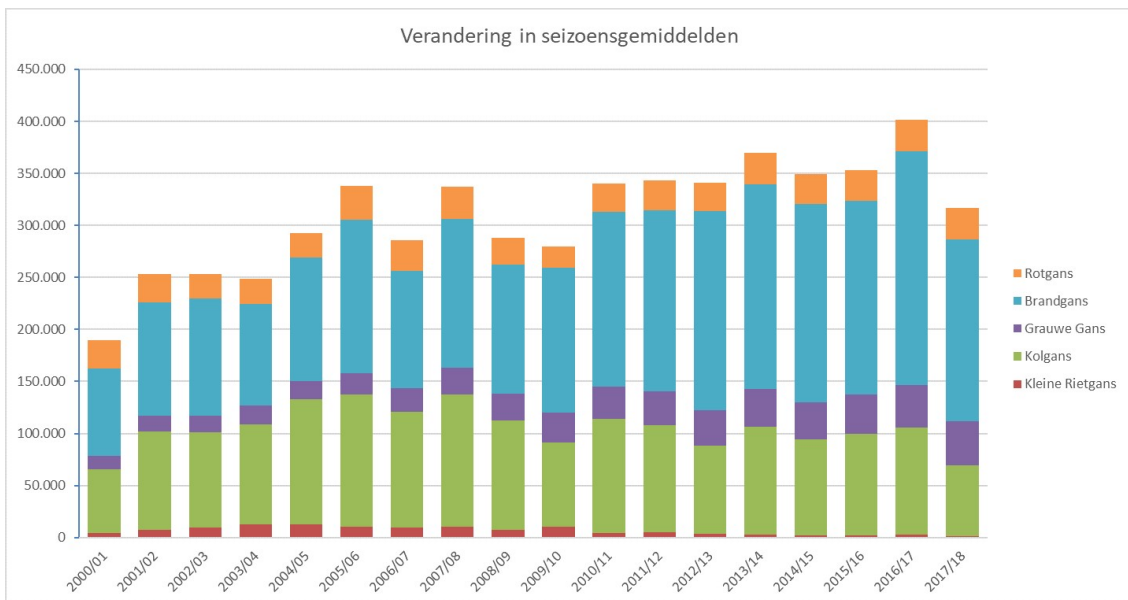

4. Resultaten ganzenaanpak 2017-2018

In december 2018 zijn de resultaten van de Fryske Guozzeoanpak geëvalueerd. Zie hiervoor ook het rapport '[Fryske Guozzeoanpak 2017-2020, update 2018](#)'.

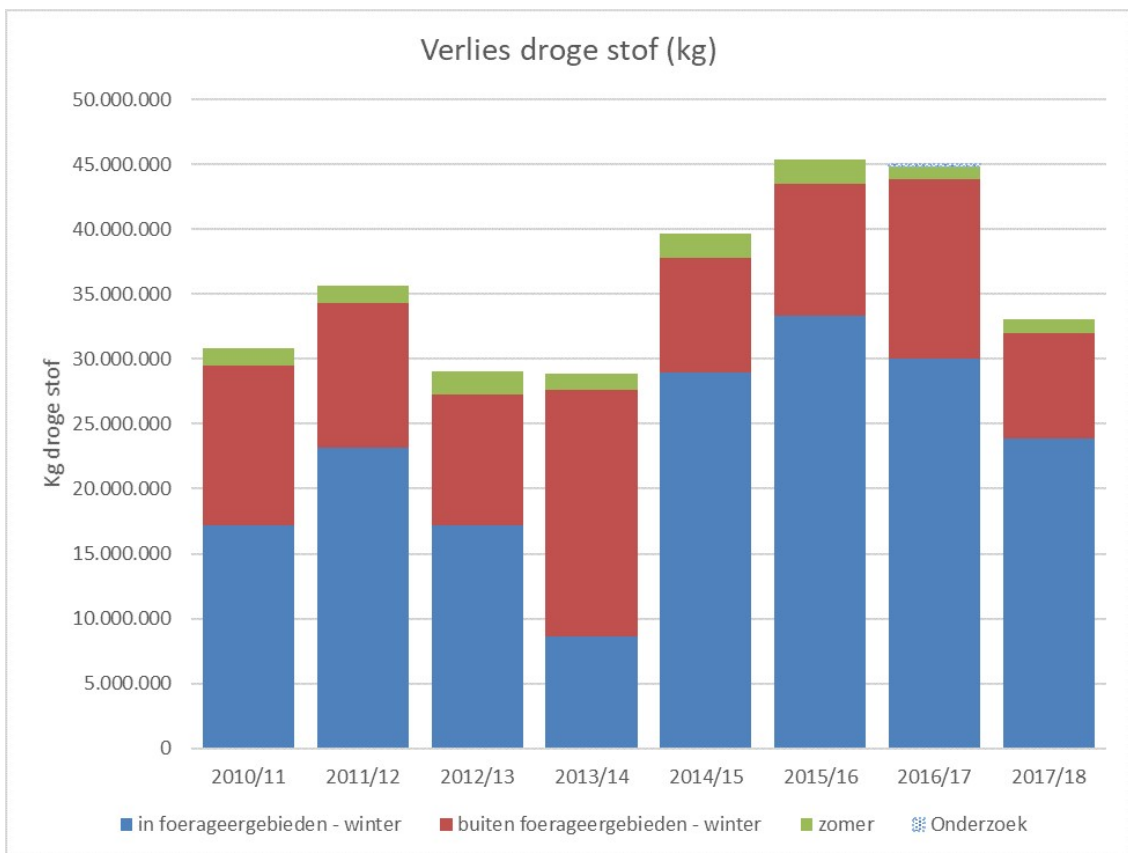
Een paar cijfers en grafieken uit dit rapport

Het aantal winterganzen is in 2017-2018 voor het eerst sinds jaren gedaald. De brandgans komt nog steeds het meeste voor. Het aantal kolganzen was opvallend laag.

Veranderingen in de seizoensgemiddelden van de soorten van de Fryske Guozzeoanpak vanaf de winter 2000/01 (opgave SOVON). Seizoensgemiddelden zijn een afspiegeling van het ganzenbezoek over het hele winterhalfjaar, niet te verwarren met aantallen die op één moment als maximum aanwezig zijn.

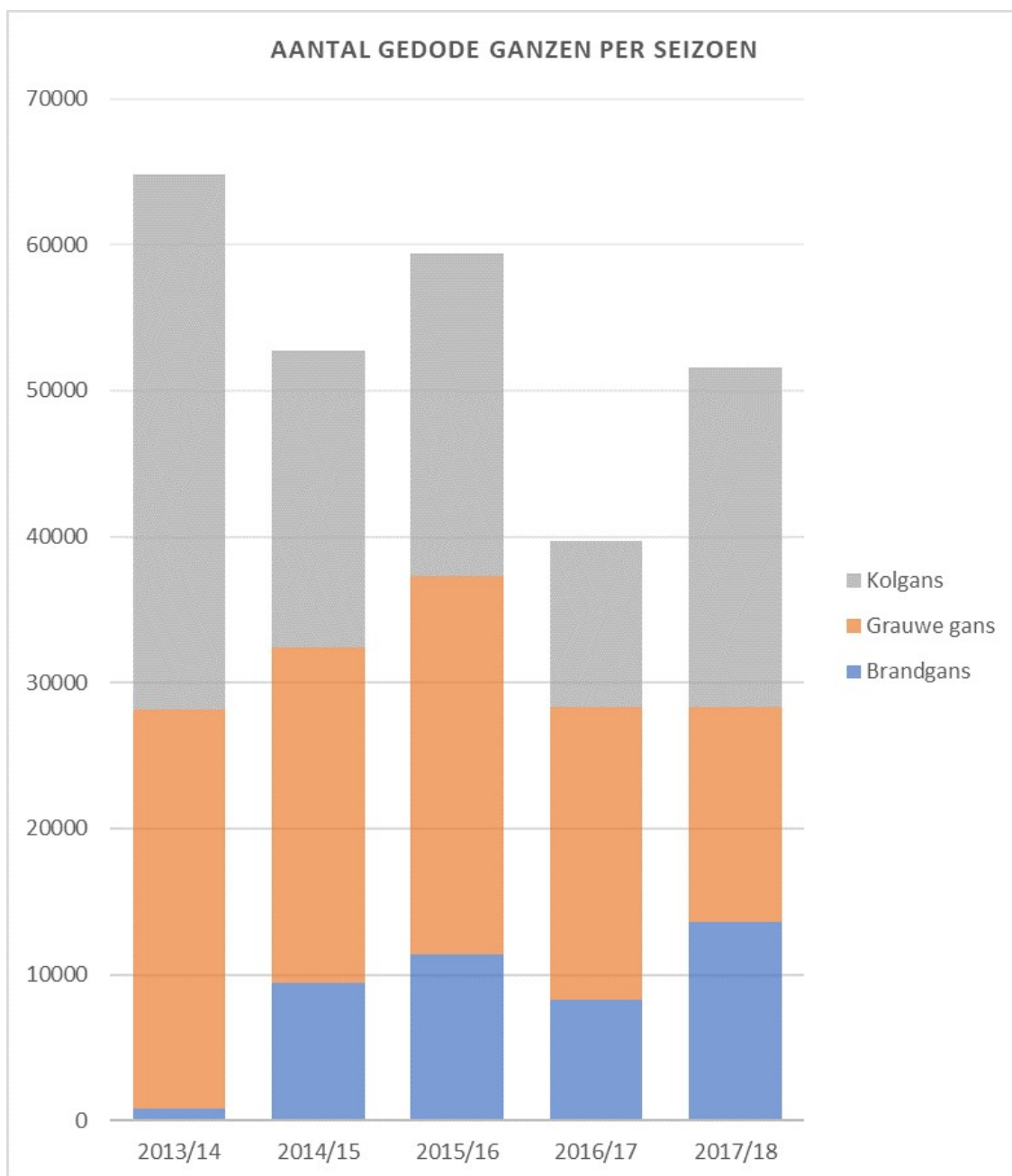
De winterschade is in 2017-2018 flink gedaald, zowel financieel als wanneer gekeken wordt naar het verlies in kilogram droge stof. Belangrijk is ook dat de schade geconcentreerd plaatsvindt in de ganzenfoeragegebieden die hiervoor bedoeld zijn.

De jaarlijkse ganzenschade aan de landbouw, gemeten in kilogrammen droge stof, nam ten tijde van het nieuwe beleid met resp. 27, 41 en 45% toe ten opzichte van de periode 2010/11-2013/14

(opgave Faunafonds). De verliezen in 2017/18 zijn 24% lager dan in 2016/17 (voorlopige stand 16 oktober 2018).

Het aantal ganzen dat bij verjaagacties is geschoten is in de winterperiode 2017-2018 toegenomen. De kolgans is het meest geschoten. Gelet op de aantalsontwikkeling bij de kolgans en de piek in de schade in het voorjaar kan het accent bij schadebestrijding voortaan beter op de brandgans gelegd worden.

De jaarlijkse aantallen geschoten ganzen per winterseizoen. Ter info: het seizoen 2013/14 start op 1 november 2013 en loopt door tot 31 oktober 2014. Een steeds groter aantal brandgansen wordt geschoten.

De belangrijkste gegevens zijn in het rapport samengevat in de volgende tabel met kerngegevens.

Kerngegevens (opgaves voor de zomer 2018 hebben nog een voorlopig karakter)

Winter	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Gem. aantal winterganzen (N vogels) ¹	375.000	354.500	357.000	405.000	321.000
Opbrengstderving (kg DS) ³	28,9 miljoen	39,6 miljoen	45,4 miljoen	45 miljoen	33 miljoen
Uitgekeerde winterschade (euro) ³	7,4 miljoen	9,0 miljoen	9,0 miljoen	10,6 miljoen	7,7 miljoen
Aantal geschoten ganzen (N vogels) ⁴	37.400	17.290	24.600	12.400	32.300
Zomer	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal zomerganzen (N vogels) ²	51.500	37.400	42.700	53.300	56.600
Opbrengstderving (kg DS) ³	1,3 miljoen	1,9 miljoen	1,9 miljoen	1,9 miljoen	>1 miljoen
Uitgekeerde zomerschade (euro) ³	280.500	350.200	397.200	291.300	>214.400
N eieren behandeld	29.500	26.000	34.000	47.600	41.700
Aantal geschoten ganzen (N vogels) ⁴	28.000	36.400	36.800	28.400	>19.900

Noten: ¹het gemiddelde winteraantal: geteld tussen september en maart – mei (afhankelijk van de soort); ²de jaarlijks getelde aantallen rond half juli; ³Winterschade is gebaseerd op de taxaties in de eerste helft van mei, zomerschade op de taxaties in september; ⁴Winterafschot vindt plaats in november, december, januari en februari en zomerafschot tussen 1 maart en 1 november. Vanwege deze systematisch afwijkend gedefinieerde periodes zijn de schade- en afschotcijfers daarmee geen getrouwe afspiegeling van (de gevolgen van) het voorkomen van zomer- en winterganzen.

Meer informatie

Heeft u vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief? Neem dan contact op met het Klant Contact Centrum van de provincie Fryslân via 058 292 5925. Ten aanzien van de uitvoering kunt u ook contact opnemen met het secretariaat van de FBE via 06 504 802 01.

[Ik wil me afmelden voor deze nieuwsbrief](#)

Deze nieuwsbrief is bedoeld om de bij ganzen betrokken partijen en andere geïnteresseerden te informeren over de Fryske Guozzeoanpak en de uitvoering hiervan. De provincie en de FBE doen uiteraard hun uiterste best de zaken zo goed mogelijk uit te leggen. Aan de inhoud van deze nieuwsbrief kunnen echter geen rechten worden ontleend.